

PAIKALLINEN VIRKA- JA TYÖEHTOSOPIMUS PELASTUSLAITOKSEN TYÖAIKAJÄRJESTELMÄSTÄ JA KOKONAISPALKKAUKSESTA

1 § Sopimuksen tausta ja tarkoitus

Tämä sopimus on kunta- ja hyvinvointialan pääsopimuksen 12 §:n mukainen paikallinen sopimus.

Tässä sopimuksessa noudatetaan Lounais-Suomen aluehallintoviraston myöntämää työsuojelun poikkeuslupaa (LSAVI/13611/2022, 13612/2022, 13613/2022, 13615/22).

Tämän sopimuksen tarkoituksena on sopia pelastuslaitoksessa noudatettavasta poikkeusluvan mukaisesta työaikamallista ja työaikakorvausten maksamisesta kokonaiskorvauksena työntekijöille ja viranhaltijoille.

2 § Soveltamisala

Sopimusta sovelletaan sopimuksessa kuvatun työaikamallin mukaisesti työskenteleviin Hyvinvointialan yleisen virka- ja työehtosopimuksen liite 7:n (HYVTES) ja Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön työ- ja virkaehtosopimuksen (SOTE-sopimus) piiriin kuuluviin työntekijöihin ja viranhaltijoihin. Kokonaiskorvauksen piiriin kuuluvista määrätään myöhemmin erikseen.

Työaikajärjestelmä

3 § Myönnetyn poikkeusluvan jatkaminen

Viitaten työaikalain (872/2019) 39.2 §:ään ja aluehallintoviraston myöntämään poikkeuslupaan, sopimuksen osapuolet sopivat poikkeusluvan jatkamisesta toistaiseksi.

4 § Työaikaratkaisu

Pelastuslaitoksen pelastustoiminnan ja ensihoitopalvelun ympärivuorokautisesti järjestetyssä toiminnassa noudatetaan aluehallintoviraston poikkeusluvalla myöntämää ja tämän sopimuksen 2 §:n nojalla jatkettua työaikajärjestelmää, joka on;

- Viikkotyöaika 40 tuntia ja vuorokautisen työajan pituus enintään 24 tuntia.
- tasoittumisjakso on 52 viikkoa.
- työaikamallin ehdot perustuvat poikkeuslupaan ja tähän sopimukseen.

5 § Ennakoitavuus

Työnantaja sitoutuu kehittämään työvuoro- ja poissaolosuunnittelua siten, että koulutuspäivät, koulutusvapaat, tasoittumisvapaat ja vuosilomat olisivat työntekijän tiedossa sellaisessa aikataulussa, että työ- ja vapaa-ajan yhteensovittaminen on mahdollista.

Suunnittelukokonaisuudet ovat:

1. suunnittelukokonaisuus: Tasoittumisjakson alkupäivästä lomakauden alkuun
2. suunnittelukokonaisuus: 1.5–30.9 Lomakausi
3. Suunnittelukokonaisuus: lomakauden lopusta tasoittumisjakson loppuun

Suunnittelukokonaisuuksien julkaisuajankohdat ovat:

1. Suunnittelukokonaisuus: edellisen vuoden marraskuun loppuun mennessä
2. Suunnittelukokonaisuus: maaliskuun loppuun mennessä
3. Suunnittelukokonaisuus: elokuun loppuun mennessä

6 § Koulutusvapaiden ja tasoitusvapaiden antamisen periaatteet

Työnantaja sitoutuu siihen, että koulutusvapaiden ja tasoitusvapaiden antamismenettelyssä noudatetaan vuosiloman antamiseen liittyviä määräyksiä. Näiden vapaiden ajankohdista kuullaan työntekijää, mutta niiden lopullisen antamisajankohdan vahvistaa työnantaja osana normaalia työvuorosuunnittelua.

Tasoitusvapaat annetaan seuraavin periaattein:

- 1 kpl tasoitusvapaa annetaan kokonaisuena työvuorona viikonloppuna (pe-su alkava vuoro)
- 2 kpl tasoitusvapaita annetaan kokonaisuena työvuorona arkipäivinä (ma-to alkava vuoro)
- 1 kpl tasoitusvapaita voidaan antaa osittaisena työvuoroa lyhentämällä
- Tasoitusvapaita ei lähtökohtaisesti suunnitella lomakaudelle, mikäli työntekijällä on käytössään normaali määrä vuosilomaa. Tilanteissa, joissa työntekijällä ei ole vuosilomaa, voidaan tasoitusvapaa antaa lomakaudelle. Niin ikään tasoitusvapaita voidaan antaa lomakaudelle, jos muussa tapauksessa suunnittelualueen lomajanat eivät täytyisi.
- mainituista periaatteista voidaan poiketa, jos niistä on sovittu työntekijän kanssa.

Koulutusvapaat annetaan seuraavin periaattein:

- 1 kpl työvuoroja vaihdetaan kolmeksi (3) koulutuspäiväksi osana normaalia työvuorosuunnittelua. Koulutusvapaa annetaan ajankohdassa, jossa se toiminnallisin perustein on tarkoituksenmukaista.
- työvuoroja voidaan vaihtaa koulutuspäiviksi enemmän, jos mikäli vaihtamisesta on sovittu työntekijän kanssa ja vaihtaminen on työntekijälle kuuluvien vastuualueiden hoitamisen näkökulmasta tarpeellista.

Selvyyden vuoksi osapuolet toteavat, että mikäli aiemmin vahvistetun koulutusvapaan tai tasoitusvapaan päälle sijoittuu sairauspoissaolo, vapaa ei siirry myöhempänä aikana pidettäväksi.

7 § Vuosilomat

Vuosiloman antamisessa noudatetaan seuraavia periaatteita:

- vuosilomat suunnitellaan osana normaalia työvuoro- ja poissaolosuunnittelua
- Vuosilomalaskenta perustuu HYVTES liite 7 alaliitteen 1, 8 § soveltamisohjeessa esitettyyn taulukkoon (40/24), jonka mukaisesti lomaoikeus pyöristetään lomavuoroiksi.

Lomavuorojen määräytymisessä noudatetaan seuraavaa:

Lomaoikeus	Lomavuoroja	Joista annetaan lomakaudella	Joista annetaan lomakauden ulkopuolella
38 päivää	13	7	6
30 päivää	10	6	4
28 päivää	9	6	3

8 § Työvuorojen vaihtoon kannustaminen

Työnantajan aloitteesta ja työntekijän suostumukseen perustuva työvuoron vaihdosta korvataan silloin kun työntekijä noudattaa säännöllistä työvuororytmiä (pl. keikka- tai osa-aikatyötä tekevät).

Vuoronvaihtokorvaus on 45 e/vaihtokokonaisuus, joka sis. vaihdon toiseen vuoroon ja siitä paluun takaisin omaan vuoroon.

Mikäli vaihtotapahtuma toteutuu niin nopeassa aikaikkunassa, että se tulee haittarahana korvattavaksi, maksetaan tapahtumasta haittараha.

9 § Joustavan työn muodot

Työajan suunnittelun lähtökohta on se, että työntekijä suorittaa vastuulleen kuuluvat työtehtävät säännöllisen ja suunnittelun puitteissa. Työaikamallin hitaasta suunniteltavuudesta ja jäykkyydestä johtuen, ajoittain voi olla tarpeita *joustaviin työjärjestelyihin*.

Mainitut tarpeet voivat tulla esille pelastuslaitoksen henkilöstölle on jaettujen erilaisten vastuu- tai kehittämistehtävien hoitamisessa.

Mikäli tehtävän hoitaminen edellyttää työskentelyä säännöllisen työvuororytmin ulkopuolella, työntekijä ja tämän esihenkilö voivat tapauskohtaisesti sopia seuraavista työaikajärjestelyistä:

1. Työntekijän siirtyminen määräajaksi kehittämis- tai projektitehtäviin, tämän sopimuksen 15 §:ssä määrättyllä tavalla,
2. Työvuorojen vaihtaminen koulutus- tai vastuualuetyöskentelypäiviksi, tämän sopimuksen 14 §:ssä määrättyllä tavalla,
3. Työskentelyyn käytetyn työajan kirjaaminen työaikapankkiin (tai "tuntipankkiin") ja vastaavan ajan ottaminen vapaaksi myöhempänä ajankohtana, kokonaisina työvuoroina tai lyhennettyinä työvuoroina.

Sovitut työaikajärjestelyt kirjataan työaikakirjanpitoon ja muutetaan työvuoroluetteloon. Mainitut muutokset lasketaan myös poikkeusluvan edellyttämällä tavalla työajan poikkeamaksi (ks. lupaehto nro).

Mainituista tehtävistä voi muodostua ylityötä vain työtehtävän välttämättömän ja kiireellisen laadun vuoksi ja tällöin työn tekemisestä ylityönä on nimenomaisesti sovittava (viittaus työaikalain 17 §).

10 § Tasoittumisjaksot

Poikkeusluvan mukaan säännöllinen työaika tasoittuu 52 viikossa. Selvyyden vuoksi todetaan, että tulevien vuosien tasoittumisjaksot alkavat seuraavasti:

- 2025 30.12.2024
- 2026 29.12.2025
- 2027 27.12.2026

11 § Kesä- ja talviaikaan siirtyminen

Kesä- ja talviaikaan siirtymisen vaikutusta työvuoron pituuteen ei käsitellä työaikakirjanpidossa, eikä työaikakorvauksissa, eivätkä ne lisää tai vähennä työntekijän työtunteja.

12 § Eräät palkalliset vapaat

Työntekijän oikeus virka- ja työehtosopimuksessa määrättyyn palkalliseen vapaapäivään (kuten 50-, 60-vuotispäivät, vihkipäivä ja erää hautajaispäivät) määräytyy työvuorokauden päivämäärän perusteella.

Mikäli vapaaseen oikeuttava tapahtuma on samana päivämääränä kuin työvuorokausi, annetaan mainittuna ajankohtana oleva työvuoro kokonaan vapaaksi. Työvuoroa ei lyhennetä ka-lenterivuorokauden vaihtuessa.

Kokonaispalkkaus

13 § Kokonaispalkan piiriin kuuluvat, kokonaiskorvaus ja sen määrä

Kokonaispalkan piiriin kuuluvat ne, joiden:

- palvelussuhde on voimassa toistaiseksi
- määräaikaisessa virka- tai työsuhteessa, joka on voimassa yli 30 päivää. Kokonaispalkkausta ei tarkastella takautuvasti määräaikaisissa palvelussuhteissa. Kokonaispalkkaus tulee käyttöön, kun palvelussuhteen alkamishetkellä sen sovittu kesto on yli 30 päivää.

Kokonaiskorvauksella tarkoitetaan sitä, että työntekijälle tai viranhaltijalle ei makseta työaikakorvauksia todellisten tai toteutuneiden työtuntien perusteella, vaan korvaus maksetaan keskimääräisenä kuukausittaisena erillislisänä.

Maksettava kokonaiskorvaus on 41,75 % kunkin viranhaltija tai työntekijän varsinaisesta palkasta (tehtäväkohtainen palkka + työkokemuslisä + henkilökohtainen lisä + erillislisät)

Palkkateknisesti kokonaiskorvaus on erillislisä. Kokonaiskorvaus ei ole varsinaisen palkan osa. Henkilölle, jolle maksetaan yllä mainittu kokonaiskorvaus, ei makseta erillisiä säännölliseen työaikaan liittyviä korvauksia (kuten ilta-, yö-, lauantai-, sunnuntai-, aatto-, tai arkipyhäkorvausta).

Ylityökorvaus muodostuu samalla tavalla kuin ilman kokonaispalkkaa olevalla.

14 § Kokonaispalkan maksaminen

Kokonaiskorvaus maksetaan kerran kuukaudessa normaalin palkanmaksun yhteydessä.

Kokonaiskorvaus maksetaan työssäolon, sairausloma 60 päivään saakka, vuosiloma ja HYVTES V luvun 7 § äitiysvapaan, 8 § isyysvapaan, 9 § tilapäisen hoitovapaan ja 11 § 2 mom. perustuvien virkavapaiden ajalta.

Henkilölle, jolle maksetaan kokonaiskorvausta, ei makseta vuosilomalisää tai sairauslomalisää.

Muiden palkallisten ja palkattomien virkavapaiden aikana kokonaiskorvausta ei makseta. Näiden keskeytysten osalta sovelletaan virka- ja työehtosopimuksen asianomaisia määräyksiä.

15 § Kokonaisten työvuorojen tekeminen lyhyempinä työvuoroina

Sen lisäksi, että yksi työvuoro (24 h) vaihdetaan koulutuspäiviksi (3 kpl 8 h) osana työvuoro-suunnittelua, työntekijä ja esihenkilö voivat sopia kahden työvuoron vaihtamisesta koulutus- tai vastuualuetyöskentelypäiviksi (2 kpl 24 h = 6 kpl 8 h).

Vaihdettu työvuoro ei saa olla edellä kerrottua lyhyempi, ellei työntekijä tai viranhaltija anna tähän suostumustaan.

Työvuoron vaihtaminen lyhyemmiksi työpäiviksi suunnitellaan työvuoroluetteloon normaalissa työvuorojen vahvistamisaikataulussa siten, että vaihdettava työvuoro ilmoitetaan luettelolla. Vaihtoa vastaava lyhyet työvuorot voivat toteutua osin tai kokonaan vasta seuraavien suunnittelujaksojen aikana.

Työntekijän suostumuksella työvuoroja voidaan vaihtaa lyhyemmiksi työvuoroiksi työvuoroluettelon vahvistamisen jälkeen.

Työntekijän hakeutuessa koulutustilaisuuteen, työvuoroja voidaan vaihtaa edellä kuvatuin periaattein koulutustilaisuuden ajalle. Näitä vaihtoja ei kuitenkaan lasketa esitettyihin enimmäismääriin.

16 § Kokonaispalkkaus tehtävien muuttuessa

Mikäli työntekijä siirtyy omassa tehtävässään toisessa työaikamuodossa tehtävään työhön, kokonaispalkkausta noudatetaan siirron aikana kahdeksaan viikkoon saakka. Tällöin suunniteltavat viikkotunnit ja noudatettava työvuororytmi ovat kuitenkin sen tehtävän mukaiset, jota työntekijä on siirtynyt tekemään. (Tällaisia tehtäviä ovat esimerkiksi kehittämis- ja projektityöt, kouluttajatehtävät ja toimintavalmiuteen liittyvät päivätyöt.)

Mikäli muutostarve perustuu työntekijän työkykyyn, kokonaispalkkausta noudatetaan siihen saakka, kun hänellä olisi oikeus omassa työssään oikeus täyteen palkkaan sairausajalta.

Siirron kestäessä pidempään kuin kahdeksan (8) viikkoa siirron aikana noudatettavista palvelussuhteen ehdoista sovitaan työehtosopimuksessa tai viranhoitomääräyksessä.

Työntekijä poistetaan kokonaispalkkauksesta, jos hän sopimuskauden aikana siirtyy pysyvästi sellaisiin tehtäviin, joissa kokonaispalkkausta ei sovelleta.

Yhteiset määräykset**17 § Sopimukseen liittyvien erimielisyyksien ratkaisu**

Paikallista sopimusta koskevat soveltamis- ja tulkintaerimielisyydet ratkaistaan paikallisten sopimusosapuolten välisissä neuvotteluissa. Soveltamista ja tulkintaa koskevat erimielisyydet ratkaistaan ensi sijassa, sillä perusteella, mikä on ollut sopijaosapuolten yhteinen tarkoitus.

18 § Sopimuksen voimassaolo

Tämä sopimus on voimassa 1.1.2025 alkaen toistaiseksi. Paikallinen sopimus voidaan kuitenkin milloin tahansa irtisanoa päättymään kolmen (3) kuukauden kuluttua irtisanomisen tiedoksi antamisesta.

Allekirjoitukset

Kirsi Leivonen

hyvinvointialuejohtaja

Pirjo Manninen

henkilöstöjohtaja

Vilja Laurila-Rontti

pääluottamusmies, ao. pj., TEHY

Markku Nuutinen

pääluottamusmies, TEHY

Mirva Kuronen

pääluottamusmies, SUPER

Heli Toroskainen

pääluottamusmies, JYTY

Pasi Hyttinen

pääluottamusmies, JHL

Jani Nevalainen

pääluottamusmies, JHL palopäällystö